

Kan forskning understøtte et kvalitetsløft i Sundhedsvæsenet?

Kvalitetsudvikling vs. Forskning

Knut Borch-Johnsen

Forskningsinitiativet for Kvalitet I
Sundhedsvæsenet

SDU

og

Region Syddanmark

Indhold

- Forskning i kvalitet – hvorfor
- Kvalitetsbegrebet i praksis - betydning for forskningen
- Kvalitetsudviklingsprojekter versus forskning
  - Forskelle
  - Ligheder
  - Overgange

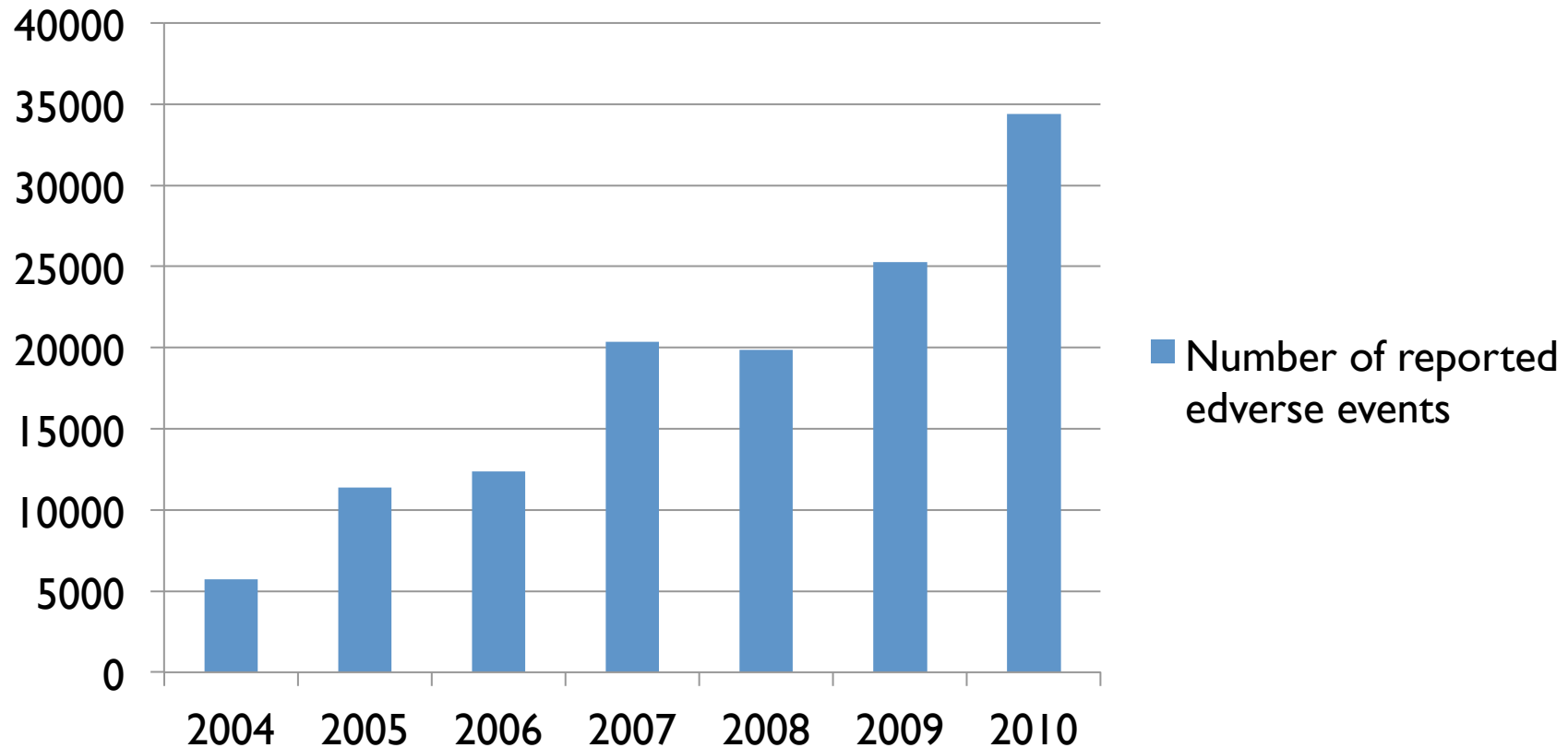
Hyppigt citerede kvalitetsproblemer indenfor sundhedsområdet

- **Middellevetid**
  - Lavere i DK end i nabolande
- **Cancer**
  - Overlevelsen i DK lavere end i omkringliggende lande
- **Utilsigtede hændelser/patientsikkerhed**
  - 25.249 indrapporteringer i 2009
- **Men er disse problemer knyttet til Sundhedsvæsenet?**
  - Hvordan måler vi kvalitet?

Patientsikkerhed

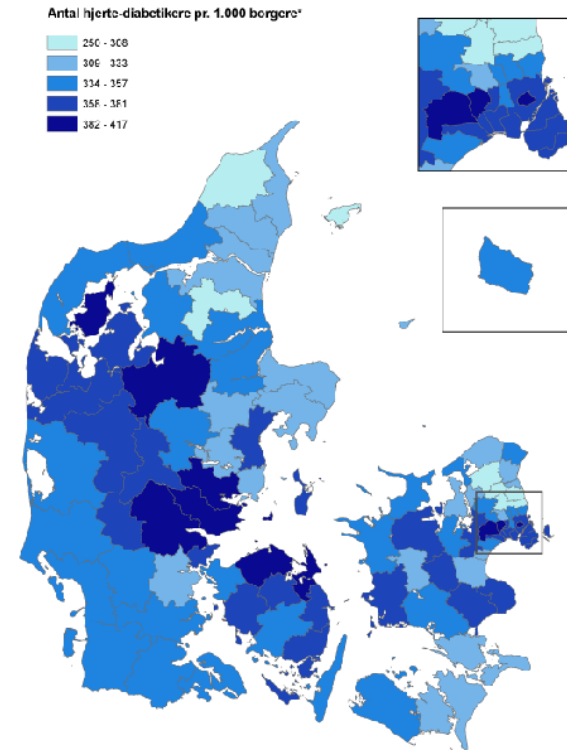
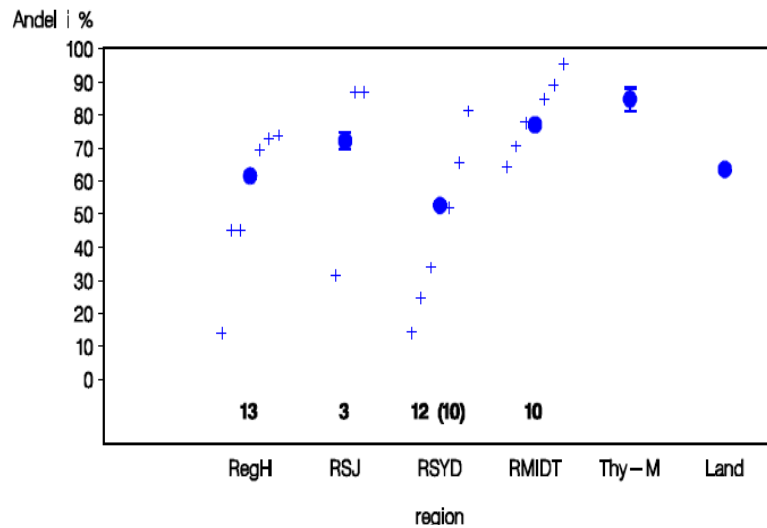
Rapporterede UTH 2004-2010

Number of reported adverse events

Konsekvenser af disse barrierer

All-or-None. Andel af diabetespatienter, som har fået alle undersøgelser

Antal diabetikere med hjertelidelser 2008

Kilde: SST, Det nationale diabetesregister

* korrigeret for alder og køn

Danmarksstatistik © Kort & Matrikelstyrelsen 2008

Indhold

- **Forskning i kvalitet – hvorfor**
- **Kvalitetsbegrebet i praksis - betydning for forskningen**
- Kvalitetsudviklingsprojekter versus forskning
  - Forskelle
  - Ligheder
  - Overgange

Definitioner: DSKS

Kvalitet (Quality)

- Definition: De samlede egenskaber ved en ydelse eller et produkt, der betinger ydelsens eller produktets evne til at opfylde specificerede eller alment underforståede behov og forventninger.
- Kvalitetsbegrebet indeholder flere elementer, som tilsammen udtrykker kvaliteten:
  - Høj professionel standard
  - Effektiv ressourceudnyttelse
  - Minimal patientrisiko
  - Høj patienttilfredshed
  - Helhed i patientforløbet

De 6 komponenter i kvalitetsbegrebet (INTERREGA4 Patient Safety Report)

- Effectiveness
  - Adgang til bedst mulig behandling
- Lighed
  - Lige adgang for alle
- Patientsikkerhed
  - Behandling skal være så sikker som muligt
- Patient-fokus
  - Patienten og de pårørende – fokus for behandlingen
- Tilgængelighed
  - Behandling og pleje – tilgængeligt når behovet er der
- Omkostnings-effektivitet
  - Maksimering af sundhed givet de tilgængelige ressourcer

Evidens i en Medicinsk og en Organisations-sociologisk kultur

- Medicinsk
- Virker en specifik behandling ?
  - Isolere forskellen til den specifikke intervention
  - Randomisering
  - Patient selektion
  - RCT
- Organisations sociologisk
- Hvad er effekten af en beslutning på organisatinskultur og evt. økonomi?
  - Komplekse interventioner som følge af beslutninger
  - Ledelse kan ikke randomiseres
  - Observation
  - Evt. måling på delresultater

Er kvalitet et problem?

Ja

Løsning:

”BREAK DOWN THE WALL”

Muren – ”The Wall”

Forebygger øget kvalitet og patientsikkerhed

Indhold

- Forskning i kvalitet – hvorfor
- Kvalitetsbegrebet i praksis - betydning for forskningen
- **Kvalitetsudviklingsprojekter versus forskning**
  - **Forskelle**
  - **Ligheder**
  - **Overgange**

Forskning skaber evidens Fri os fra Akkreditering

Forskning v.s. kvalitetsudvikling

- Forskning
  - Testbare hypoteser
  - Design der muliggør test af hypotesen
  - ”Ændre noget og holde alt andet lige”
  - Systematik og måling
  - Prædefineret testning af hypotesen
- Kvalitetsudviklingsprojekter
  - Drevet af ”gode ideer”
  - Implementering eller testning?
  - Evidensskabende eller aktivitets-dokumenterende
  - ”ikke-rigide” design
  - Modificerbare design
  - ”Post-hoc testning”

Forskning v.s. kvalitetsudvikling

Fordele og ulemper

- **Forskning:**
  - **Fordele**
    - Evidensskabende
    - Generaliserbarhed
  - **Ulempe**
    - Rigidt design
    - Det kontrollerede studie umuligt
    - Virkeligheden ændrer sig omkring projektet
- **Kvalitetsudviklingsprojekter**
  - **Fordele**
    - Virkelighedsnære
    - Udvikles i takt med virkeligheden
  - **Ulemper**
    - Flexibelt design
    - Manglende mulighed for evaluering
    - Ingen generaliserbarhed

Er fusion en mulighed

Kvalitetsudvikling i Sundhedsvæsenet

Fra handling til Viden

Forskning

